

Näringslivets Transportråds valmanifest 2026

Ett transportsystem för ökad konkurrenskraft för Sverige

Näringslivets Transportråd, (NTR) är branschorganisationen för transportköpare. Medlemmar är cirka 40 industri- och handelsföretag samt deras branschorganisationer i Sverige. Inför det kommande riksdagsvalet har NTR tagit fram detta valmanifest, med policyförslag som syftar till att skapa förutsättningarna för ett transportsystem för ökad konkurrenskraft för Sverige, dess industri och dess handel.

I en orolig omvärld, med krig, kriser och lågkonjunktur blir det än tydligare hur Sveriges ekonomi är beroende av ett konkurrenskraftigt och robust näringsliv. För att åstadkomma ökad konkurrenskraft för svensk industri och handel krävs ett transportsystem som säkerställer effektiva, hållbara och robusta transporter. Detta är en grundläggande förutsättning för att svenska företag ska kunna utvecklas och vår välfärd stärkas. Transportsystemet behöver präglas av kapacitetsstark och störningsfri infrastruktur som möjliggör produktivitet och effektivitet i världsklass och samtidigt värnar om miljö och klimat. Svenska företags konkurrenskraft och effektiv varuhandel måste vara ledord i all infrastrukturpolitik. I detta valmanifest redogör NTR för ett antal områden som politiken behöver prioritera för att utveckla transportsystemet i rätt riktning.

Policyförslag

Underhållsskulden

Regeringens ökade fokus på underhåll i transportsystemet är mycket välkommet och behöver fortsätta och skalas upp. Att det i den kommande nationella planen nu finns målar för återtagandet av underhållsskulden på väg och järnväg är positivt, men planen är för baktung avseende järnvägen, och ambitionerna behöver höjas. Underhållet av befintlig infrastruktur har varit försummat under lång tid, och en robust och fungerande infrastruktur är en nyckel framåt. Det behövs nu en blocköverskridande överenskommelse om att åtgärda hela det eftersatta underhållet snarast möjligt.

Samhällsekonomiska kalkyler

I dagsläget ser vi hur godstransporter undervärderas i förhållande till den samhällsnytta som förflyttning av gods skapar för samhället, kontra hur detta speglas i de samhällsekonomiska kalkylerna. Detta behöver ändras om vi ska stärka näringslivets konkurrenskraft. Kalkylerna är grundläggande för planering och prioriteringar kring utbyggnad och underhåll av vår infrastruktur. Om konkurrenskraften ska stärkas,

Näringslivets Transportråd

– för transportköpare

behöver godsets roll i samhällsekonomin värderas högre. Ett exempel där detta kan tillämpas är det nyligen utredda förslaget om alternativ organisering och finansiering, där valet av objekt med fördel kan väljas utifrån hur de stärker näringslivets behov.

Längre och tyngre tåg, lastbilar och fartyg.

En enkel väg till höjd transporteffektivitet är att tillåta fordon som kan förflytta mer gods vid ett och samma tillfälle. Kommande regering bör verka för att underlätta detta i alla dess former, till exempel utbyggnad av BK-4 vägnät och längre och tyngre tåg och fartyg. Att öka mängden gods per transport ger bättre förutsättningar för att bedriva handel genom att de minskar utsläppen, är mer resurseffektivt vilket har en positivt påverkan på kostnaderna, och är det enklaste sättet att öka transporteffektiviteten för att göra våra transporter mer klimatsmarta och nyttja infrastrukturen mer effektivt.

Elektrifiering

Omställningen till elektrifiering av transportsektorn behöver finansieras på ett sätt som stärker den ekonomiska hållbarheten. Det kan ske genom att minska marginalkostnaden för eldrivna fordon genom att elskatten på laddel för tunga fordon sätts ned. Det krävs även fortsatta satsningar på infrastruktur som möjliggör laddning av tunga elfordon, inklusive åtgärder för att underlätta elnätsanslutningar för laddstationer.

Brukaravgifter

Myndighetsavgifterna står idag för en stor kostnadsökning inom näringslivets transporter. För att stärka konkurrenskraften bör alla avgifter (banavgifter, farledsavgifter etc) vara på en nivå som bidrar till att öka konkurrenskraften för svensk handel och industri, och att de står i proportion till den tjänst som levereras. Svenska företag konkurrerar på en global marknad, och med hänsyn till vårt geografiska läge har Sverige ett transporthandikapp. Det gör att vid prissättningen av avgifter behöver hänsyn tas till hur de påverkar den internationella konkurrenskraften. De senaste årens mycket kraftigt höjda banavgifter för tung godstrafik på järnväg behöver hanteras så att tåget återigen blir den konkurrensfördel som järnvägen en gång i tiden byggdes för att vara.